

INFORME DE DESEMPEÑO AMBIENTAL

PERÍODO DE XANEIRO A DECEMBRO DE 2022

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN	3
2. ALCANCE DO SISTEMA DE XESTIÓN AMBIENTAL	4
3. POLÍTICA AMBIENTAL	5
4. ASPECTOS AMBIENTAIS	6
5. DESEMPEÑO AMBIENTAL	8
5.1. CONSUMO DE RECURSOS NATURAIS	8
5.2. EMISIÓN Á ATMOSFERA.....	9
5.3. XERACIÓN DE RESIDUOS.....	10
6. FACTORES DE CONVERSIÓN.....	11
7. PROGRAMAS DE MELLORA	12
8. MELLORES PRÁCTICAS DE XESTIÓN AMBIENTAL	13

1. INTRODUCCIÓN

A Deputación de Pontevedra situou a axenda medioambiental como prioridade da súa acción de goberno. A transición ecolóxica é un obxectivo transversal que estará presente a partir de agora en todos os proxectos emprendidos desde o Pazo provincial; un deles será implantar un sistema de xestión ambiental de acordo cos requisitos establecidos na norma UNE-EN ISO 14001:2015.

O obxecto deste informe é facilitarlles ás partes interesadas información relativa ao desempeño ambiental durante o ano 2022.

Súmate a este gran reto apaixonante no que está en xogo o futuro do planeta e o noso benestar.

2. ALCANCE DO SISTEMA DE XESTIÓN AMBIENTAL

Todas as actividades dos servizos da Deputación de Pontevedra realizadas no centro de traballo situado no Pazo provincial, na avenida Montero Ríos, s/n, 36071 Pontevedra.

ARQUITECTURA	ASESORÍA XURÍDICA	COMUNICACIÓN INSTITUCIONAL	RECURSOS HUMANOS E FORMACIÓN
CONTRATACIÓN, FACENDA E PATRIMONIO	CULTURA	DEPORTES	SECRETARÍA XERAL
INTERVENCIÓN	MEDIO AMBIENTE	PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS	TESOURERÍA

3. POLÍTICA AMBIENTAL

Ante a situación de emerxencia climática, unha das cuestións máis urxentes que ten a nosa sociedade é darlle a necesaria resposta ao imparable cambio climático. Por iso, a Deputación de Pontevedra asumiu como prioridade contribuír a este gran reto global.

A institución provincial converteu a transición ecolóxica nun obxectivo transversal da acción de goberno; por este motivo, implantouse un sistema de xestión ambiental no Pazo provincial que inclúe a totalidade dos servizos realizados neste centro: Arquitectura; Asesoría Xurídica; Comunicación Institucional; Contratación, Facenda e Patrimonio; Cultura; Deportes; Intervención; Medio Natural; Prevención de Riscos Laborais; Recursos Humanos e Formación; Secretaría Xeral; e Tesourería.

O sistema de xestión implantado demostra o compromiso da Deputación de Pontevedra coa mellora continua do comportamento ambiental e co cumprimento dos seguintes principios:

- Garantir que se cumpran os requisitos legais e outros que a institución subscriba no relativo á xestión ambiental
- Sensibilizar e formar permanentemente as persoas e motivalas a que se sumen a este desafío imparable no que todas e todos somos necesarios
- Protexer o medio:
 - o Minimizando o impacto ambiental dos nosos servizos:
 - Cun uso sostible dos recursos
 - Coa redución das emisións atmosféricas
 - Mediante a segregación en orixe dos residuos xerados
 - o Comprometéndose coa prevención da contaminación
- Establecer obxectivos e accións de mellora alcanzables. Dotar os servizos dos medios e recursos necesarios para conseguilos

A Presidencia da Deputación de Pontevedra comprométese a desenvolver os compromisos fixados nesta política e no propio sistema de xestión ambiental.

Pontevedra, 13 de febreiro de 2020

O SECRETARIO

Por delegación, a xefa do servizo da Escola de Cantería,
segundo R. P. nº 2016001033 de 25 de xaneiro de 2016

4. ASPECTOS AMBIENTAIS

Identificáronse os aspectos ambientais derivados das actividades dos servizos da Deputación de Pontevedra incluídos no alcance do sistema de xestión ambiental e tamén aqueles asociados a posibles situacións de emerxencia, desde unha perspectiva do ciclo de vida:

- Aspectos directos: xerados polas actividades sobre as que se ten capacidade de control de xestión
- Aspectos indirectos: xerados como consecuencia das actividades sobre as que non se ten pleno control de xestión

Os aspectos ambientais identificados avalíanse para determinar aqueles que son significativos; a continuación, indícanse os aspectos significativos na avaliación realizada correspondente á anualidade 2022:

ASPECTOS AMBIENTAIS DIRECTOS		
CONSUMO DE RECURSOS NATURAIS		
● Consumo de auga	● Consumo de auga de pozo	● Consumo de enerxía eléctrica
● Combustible de calefacción	● Combustible de vehículos, maquinaria e equipos	
XERACIÓN DE RESIDUOS NON PERIGOSOS		
● Orgánicos	● Papel e cartón	
XERACIÓN DE RESIDUOS PERIGOSOS		
● Residuos de lámpadas de descarga, non LED e fluorescentes	● Residuos doutros disolventes e mesturas de disolventes	● Residuos de envases contaminados
● Residuos de aerosois	● Residuos absorbentes contaminados	
EMISIÓN		
● Emisións á atmosfera de calefacción		
ASPECTOS AMBIENTAIS INDIRECTOS		
REDACCIÓN DE PROXECTOS TÉCNICOS E DIRECCIÓN DE OBRAS		
● Consumo de auga	● Consumo de electricidade	● Consumo de combustible
● Consumo de materias primas	● Residuos de construción e demolición	● Residuos industriais non perigosos
● Residuos industriais perigosos		
Impacto ambiental:		
● Esgotamento de recursos	● Contaminación de augas e solos	● Contaminación atmosférica
	● Contaminación das augas	

Dos aspectos ambientais significativos establecéronse accións de mellora relacionadas co consumo de combustible de calefacción e de papel.

Para garantir o noso correcto comportamento ambiental e dispoñer de información actualizada sobre o noso desempeño, o comité de xestión ambiental controla os diferentes aspectos identificados a través de instrucións de control operacional e indicadores de seguimento ambiental, que son analizados periodicamente para detectar a necesidade de realizar correccións ou implantar accións de mellora.

Respecto dos aspectos ambientais asociados a situacións de emerxencia, definimos as medidas de prevención e actuación en caso de emerxencia, que se distribúen a todo o persoal do Pazo provincial a través da *Guía de boas prácticas ambientais no Pazo provincial da Deputación de Pontevedra*. Ademais, avaliamos as actuacións propostas a través dunha comprobación anual.

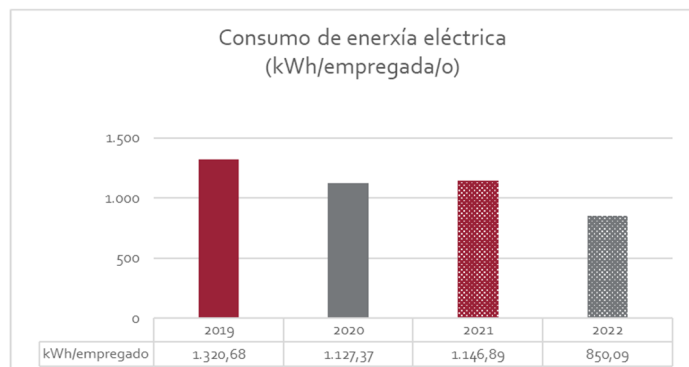
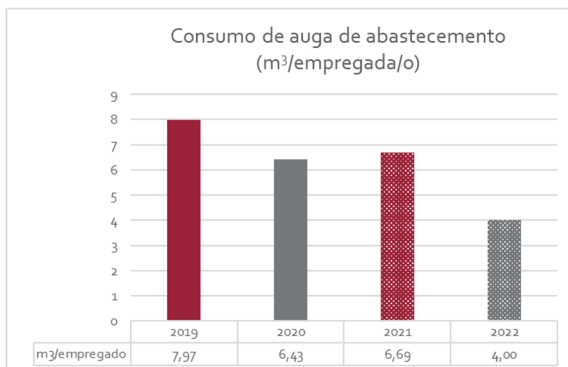
En relación cos aspectos ambientais asociados ao ciclo de vida, sobre os que a Deputación de Pontevedra ten capacidade de influencia, establecemos accións encamiñadas a sensibilizar as distintas partes interesadas e facelas partícipes do noso compromiso coa protección do medio.

<p>Mantemento dos xardíns dos edificios pertencentes á Deputación de Pontevedra</p> <p>Mantemento dos campos de fútbol naturais e sintéticos para a actividade deportiva</p> <p>Servizos de conservación dos xardíns, arboredo e explotación vitivinícola, frutícola e forestal do predio do castelo de Soutomaíor</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p>
<p>Mantemento dos vehículos, da maquinaria e dos equipos en obradoiros externos</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p>
<p>Limpeza das instalacións do Pazo provincial</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p> <p>Establecemento de requisitos ambientais na contratación do servizo</p>
<p>Obras e mantemento das instalacións e dos equipos do Pazo provincial</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p> <p>Establecemento de requisitos ambientais na contratación do servizo</p>
<p>Compras e aprovisionamento</p>	<p>Establecemento de requisitos ambientais na contratación do servizo</p>
<p>Redacción de proxectos técnicos e direccións de obra</p>	<p>Establecemento de requisitos ambientais na contratación do servizo</p>
<p>Eventos públicos promovidos pola Deputación de Pontevedra</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p> <p>Establecemento de requisitos ambientais na contratación do servizo</p>
<p>Persoas usuarias das instalacións do Pazo provincial</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais</p>
<p>Servizo de laboratorio e explotación gandeira de Mouriscade</p>	<p>Comunicación de boas prácticas ambientais aplicables á súa actividade</p>
<p>Xestión do territorio, atención e asesoramento aos concellos e á cidadanía</p>	<p>Plans e programas nos que se fixan obxectivos concretos</p>

5. DESEMPEÑO AMBIENTAL

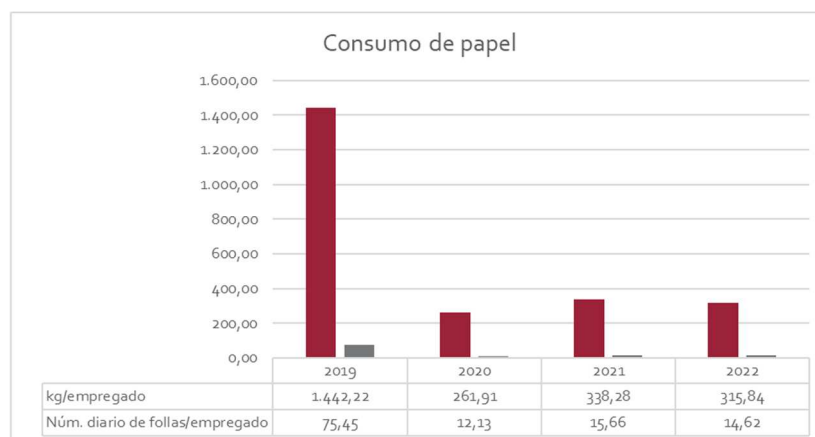
A continuación móstrase a evolución dos aspectos ambientais máis relevantes da nosa actividade dos catro últimos exercicios, co obxecto de analizar a súa tendencia e dispoñer de información para formular posibles obxectivos ou accións de mellora.

5.1. Consumo de recursos naturais

Para o consumo de auga e de enerxía eléctrica decláranse os datos comparativos das anualidades 2019, 2020, 2021 e 2022. Así, con respecto ao ano 2019, existe unha diminución dun 50 % no consumo de auga de abastecemento e dun 36 % no de enerxía eléctrica.

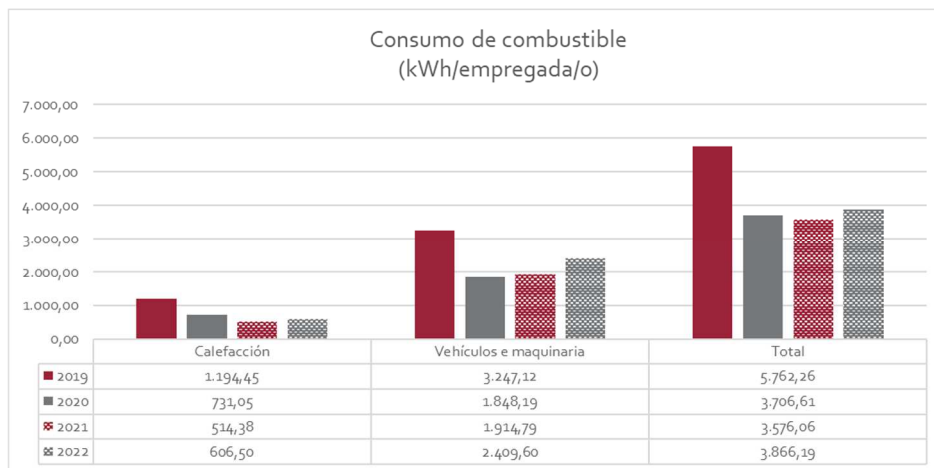
Fronte aos indicadores de comportamento ambiental⁽¹⁾, no ano 2022 o consumo de auga de abastecemento no Pazo provincial foi inferior ao parámetro comparativo de excelencia (6,4 m³/empregada/o).

En relación co consumo de papel, decláranse as anualidades 2019, 2020, 2021 e 2022. Despois da comparativa do ano 2021, na que queda patente a gran diminución de consumo de papel con respecto ao ano 2019, a tendencia segue sendo á baixa aínda que non tan acusada. Con respecto ao ano 2019 obsérvase unha diminución dun 81 %.

Fronte aos indicadores de comportamento ambiental⁽¹⁾, no ano 2022 o consumo de papel no Pazo provincial é lixeiramente inferior ao parámetro comparativo de excelencia (15 follas/empregada/o).

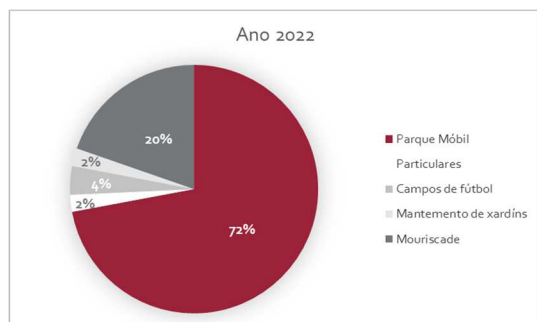
(1) Decisión (UE) 2019/61 da Comisión, de 19 de decembro de 2018, relativa ao documento de referencia sectorial sobre as mellores prácticas de xestión ambiental, os indicadores sectoriais de comportamento ambiental e os parámetros comparativos de excelencia para o sector da Administración pública no marco do Regulamento (CE) núm. 1221/2009, relativo á participación voluntaria de organizacións nun sistema comunitario de xestión e auditoría ambientais (EMAS).

Para o consumo de gasóleo de calefacción e o combustible de vehículos e maquinaria decláranse os datos comparativos das anualidades 2019, 2020, 2021 e 2022.

O cálculo do consumo de combustible de vehículos e maquinaria realízase considerando:

- Os vehículos do Parque Móbil da Deputación de Pontevedra, xa que estes son os que contribúen en maior medida ao consumo.
- Os vehículos particulares do persoal da Deputación de Pontevedra utilizados nos desprazamentos.
- A maquinaria e os equipos utilizados para o mantemento dos xardíns dos edificios pertencentes á Deputación de Pontevedra, dos campos de fútbol naturais e sintéticos para a actividade deportiva, dos servizos de conservación dos xardíns, do arboredo e da explotación vitivinícola, frutícola e forestal do predio do castelo de Soutomaior e do servizo de laboratorio e explotación gandeira de Mouriscade.

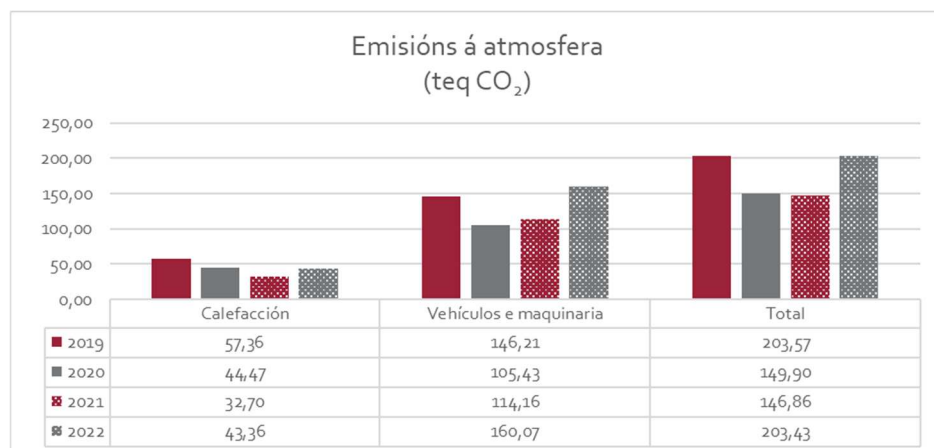

Nos períodos declarados, de maneira xeral, obsérvase unha diminución do consumo de combustible; en concreto, reduciuse nun 33 % respecto do ano 2019.

Con todo, ao desagregar os datos, en relación co consumo de combustible de vehículos e maquinaria, a maior porcentaxe procede do Parque Móbil.

5.2. Emisións á atmosfera

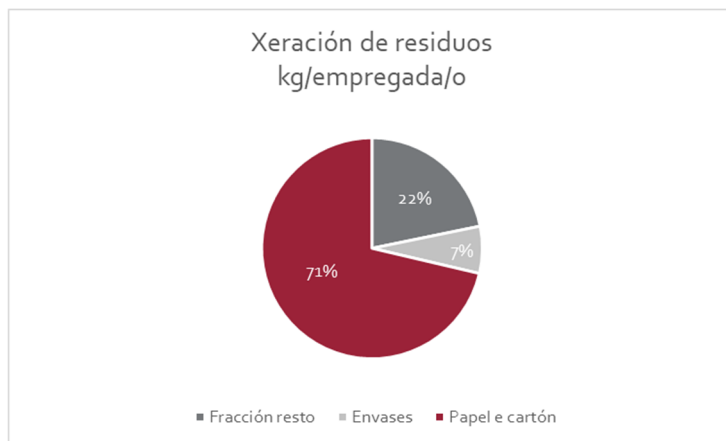
A partir dos datos de consumo de combustible calcúlanse as emisións anuais totais de gases de efecto invernadoiro xerados polo uso das instalacións do Pazo provincial e de vehículos e maquinaria.

Xa que as emisións están directamente relacionadas co consumo, con respecto ao ano 2019 obsérvase unha redución dun 24 % nas emisións de gases de efecto invernadoiro xerados polo uso da instalación, o que supón unha redución dun 1 % nas emisións totais. As emisións de vehículos e maquinaria aumentan nun 8 %.

5.3. Xeración de residuos

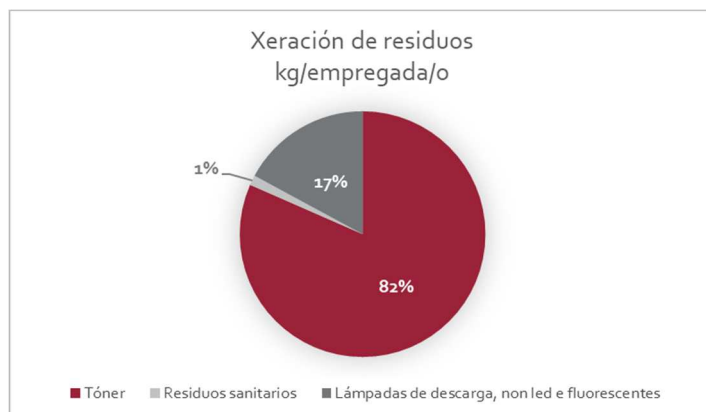
Ao longo de 2022 as principais fraccións de residuos con segregación en orixe, para as que se fai unha estimación das cantidades xeradas, son as seguintes:

Tal e como se pode observar, a xeración de residuos de papel e cartón representa a maior porcentaxe dos residuos producidos.

Fronte aos indicadores de comportamento ambiental⁽²⁾, en 2022 e segundo os datos representados na gráfica anterior coma os residuos propios de oficinas, a xeración no Pazo provincial é superior ao parámetro comparativo de excelencia (200 kg/empregado/a).

Ademais, dispónse dos datos correspondentes á xeración de residuos de:

A xestión dos residuos indicados realízase a través dos correspondentes xestores de residuos autorizados.

(2) Decisión (UE) 2019/61 da Comisión, de 19 de decembro de 2018, relativa ao documento de referencia sectorial sobre as mellores prácticas de xestión ambiental, os indicadores sectoriais de comportamento ambiental e os parámetros comparativos de excelencia para o sector da Administración pública no marco do Regulamento (CE) núm. 1221/2009, relativo á participación voluntaria de organizacións nun sistema comunitario de xestión e auditoría ambientais (EMAS).

6. FACTORES DE CONVERSIÓN

⁽¹⁾ Densidade		
Gasóleo de calefacción: 900 kg/m ³	Gasóleo: valor medio de 832,5 kg/m ³	Gasolina: valor medio de 747,5 kg/m ³
⁽²⁾ PCI		
Gasóleo = 43 GJ/ton = 11944,54 kWh/ton 1 GJ = 277,78 kWh	Gasolina = 44,30 GJ/ton = 12.305,65 kWh/ton 1 MWh=277,78 kWh	
⁽³⁾ Vehículos particulares		
Consumo medio: 6,3 l/100 km		
⁽⁴⁾ Factor de emisión		
Gasóleo de calefacción: 2,686 kgCO ₂ /l	Gasóleo: 2,493 kgCO ₂ /l	Gasolina: 2,157 kgCO ₂ /l
⁽⁵⁾ Xeración de residuos		
Fracción resto:		
Densidade da fracción = densidade da fracción de envases lixeiros = 25-28 kg/m ³ (valor medio: 26,5 kg/m ³) = 0,0265 kg/l		
Cada papeleira ten unha bolsa de 20 litros e considérase que por cada oito papeleiras se enche unha bolsa		
Fracción envases:		
Densidade da fracción = 25-28 kg/m ³ (valor medio: 26,5 kg/m ³) = 0,0265 kg/l		
Cada papeleira ten unha bolsa de 20 litros e considérase que as papeleiras se enchen todos os días		
Papel e cartón:		
Densidade da fracción = 90 kg/m ³ = 0,09 kg/l		
Cada papeleira ten unha capacidade de 87 litros e considérase que as papeleiras se enchen todos os días		
⁽¹⁾ Real decreto 1088/2010, de 3 de setembro, polo que se modifica o Real decreto 61/2006, de 31 de xaneiro		
⁽²⁾ Informe Inventarios GEI 1990-2020 (edición de 2022), anexo 7		
⁽³⁾ Base de datos de vehículos do IDAE (clasificación de consumo relativo: categoría M ₁ ; clasificación de consumo relativo C; segmento berlinas familiares medio; tipo de monitorización: gasóleo)		
⁽⁴⁾ Rexistro de pegada de carbono, compensación e proxectos de absorción de dióxido de carbono do Ministerio para a Transición Ecolóxica, versión de abril de 2021		
⁽⁵⁾ Fonte: Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico		

7. PROGRAMAS DE MELLORA

En coherencia co noso compromiso de mellora continua do desempeño ambiental, definimos periodicamente plans de acción de mellora, que se establecen segundo os aspectos ambientais que resultaron significativos e os riscos e as oportunidades identificados, co fin de minimizar o impacto ambiental derivado das nosas actividades.

Para o ano 2023 fíxase como obxectivo a redución dun 5 % no consumo de enerxía térmica nas instalacións do Pazo provincial e planifícanse accións de mellora relacionadas coa implantación da Sede electrónica.

8. MELLORES PRÁCTICAS DE XESTIÓN AMBIENTAL

Subvencións

Confrarías pesqueiras, federación de confrarías e agrupacións de mariscadoras da provincia de Pontevedra.

Proxectos e actuacións que teñan como obxecto a comercialización e a valorización das producións, a formación técnica e o asesoramento para o desenvolvemento da actividade das confrarías e a federación de confrarías, a divulgación e posta en uso das novas tecnoloxías, as enerxías renovables e o aforro enerxético, o material para a vixilancia das producións e os investimentos para mellorar os servizos prestados.

Cooperativas agrogandeiras da provincia de Pontevedra.

Accións que apoiem as entidades agrogandeiras en proxectos destinados a recuperar e poñer en valor os recursos agrarios endóxeos de carácter agrícola e gandeiro que teñan como obxecto a comercialización, transformación e valorización das producións; a formación técnica e o asesoramento para o desenvolvemento de proxectos de investigación e innovación tecnolóxica; a posta en uso das novas tecnoloxías; as enerxías renovables e o aforro enerxético; e investimentos para mellorar os servizos prestados pola cooperativa.

Convenios

Convenio de colaboración entre a Deputación de Pontevedra e a Federación Galega de Medio Ambiente (FEGAMA) para a realización dunha campaña de concienciación sobre a redución da pegada hídrica na provincia de Pontevedra

Campaña de concienciación sobre a pegada hídrica, na que se dá conta da necesidade de facer un uso sostible dos produtos que dependen da auga, da conservación e preservación do medio e se facilitan unha serie de recomendacións que axuden na toma de decisións á hora de mercar alimentos e outros produtos en función da pegada hídrica.

Convenio de colaboración entre a Deputación de Pontevedra e a Asociación Vento Noso para a realización dun programa formativo sobre o uso sostible da enerxía e dos recursos na provincia de Pontevedra.

Programa formativo sobre o uso sostible da enerxía e dos recursos na provincia de Pontevedra para promover, a participación social no compromiso co medio ambiente, conservar e protexer os recursos na sociedade e fomentar as boas prácticas ambientais.

Convenio de colaboración entre a Deputación de Pontevedra e a Asociación de Desenvolvemento Rural ODEGA para a realización dun programa divulgativo sobre a loita contra o desperdicio alimentario na provincia de Pontevedra.

Programa de sensibilización ante a problemática do desperdicio alimentario, para propoñer alternativas e boas prácticas que diminúan esta problemática, e contribuír así a conservar e protexer o medio, aumentar a seguridade alimentaria e favorecer a economía familiar da cidadanía da provincia de Pontevedra.

Convenio entre a Deputación de Pontevedra e a Axencia Estatal Consello Superior de Investigacións Científicas, M. P. (Misión Biolóxica de Galicia), para instrumentar unha subvención destinada ao estudo sobre os usos alternativos dos sistemas agroforestais na provincia de Pontevedra.

Obtención de novos produtos con alto valor engadido e de maior calidade a partir de diferentes usos, aproveitamentos e residuos dos cultivos. Estas investigacións tentarán responder o reto de facer máis sostible o sistema agroforestal da provincia de Pontevedra tanto desde un punto de vista económico coma ambiental.

Convenio de colaboración entre a Deputación de Pontevedra e o Consello Regulador Denominación de Orixe Protexida do Mexillón de Galicia para a realización do proxecto de acreditación do sistema de xestión de calidade do consello regulador baixo a norma UNE-EN ISO/IEC 17065.

Acreditación do sistema de xestión de calidade do Consello Regulador baixo a norma UNE-EN ISO/IEC 17065.

Proxectos

“Depoforest”. Xestión integral e aproveitamento de piñeirais

O proxecto “Depoforest” buscaba introducir, a través da formación, os coñecementos necesarios para realizar a xestión forestal non só para obter o maior beneficio e conseguir madeira de calidade senón tamén para incluír outras actividades económicas que poden ser fontes de ingresos complementarios. Desta maneira o proxecto pretendía facer fronte ao reto demográfico e ao despoboamento territorial, creando emprego verde no medio rural para contribuír á protección integral do monte dentro dunha estratexia forestal diversa e sostible.

“Interlumes”. Defensa contra incendios forestais na fronteira luso-española.

O proxecto “Interlumes” ten por obxecto contribuír de maneira eficaz e eficiente a aumentar a resiliencia territorial para os riscos naturais transfronteirizos.

Programas e actuacións	
"Voando nas Rías Baixas"	Sensibilización da poboación da provincia sobre os nosos recursos culturais e naturais, en especial da riqueza ornitolóxica, a través de cinco rutas para a observación de aves (Reserva Ornitolóxica-Complexo Intermareal Umia-O Grove, ribeiras do río Umia, Parque Natural Monte Aloia, Brañas de Xestoso, serra do Suido, enseada de San Simón, desembocadura do río Lérez e intermareal Cambarro-Lourido) coordinadas pola asociación SEO-Birdlife.
Bosques terapéuticos	Os bosques terapéuticos baséanse na terapia de <i>shinrin ioku</i> ou baño de bosque, técnica orixinaria do Xapón e que consiste en se internar na natureza para relaxar a mente e reducir o nivel de tensión. Debe ser unha experiencia consciente na que abrimos os cinco sentidos, respiramos fondo e camiñamos mentres conectamos coa contorna a un ritmo curador. Estas visitas guiadas leváronse a cabo na illa de Tambo, na ponte colgante do Lérez, no Carreirón, no río Almofrei, no río Eifonso, na Ruta da Pedra e da Auga e nos Salóns do Lérez.
Recollida de "basuraleza" na praia do Muíño (A Guarda)	A Deputación de Pontevedra sumouse á campaña "1 m ² polas praias e os mares" dentro do proxecto LIBERA, iniciativa de SEO-BirdLife, a organización ambiental decana en España, en alianza con Ecoembes, para a loita contra a "basuraleza".
24 outubro, Día Internacional contra o Cambio Climático	Acto realizado nos exteriores do Pazo provincial, no que estiveron representadas aquelas actuacións relacionadas coa mitigación do cambio climático, directa ou indirectamente, sen deixar de lado a divulgación e a conservación dos espazos naturais.